

Duurzame handschoenen

Doelgroep

Ouderenzorg, wijkverpleging, GGZ, ziekenhuizen, huisartsen, mondzorg, gehandicaptenzorg, geboortezorg.

Duurzaamheid

Thema GDDZ 3.0: Circulair werken

Impact

Reikwijdte

Landelijk effect

In de zorg worden veel nitril handschoenen gebruikt. Schatting is dat 90% van de handschoenen te vervangen is.

Betrokken medewerkers

Facilitair manager, assistent facilitair manager, medewerkers van het bedrijfsbureau, zorgverleners en facilitaire teams

Investering

Geen

Implementatiegemak

Verandering

Park Zuiderhout biedt ouderenzorg in Teteringen. Zij hebben de wegwerphandschoenen vervangen door een duurzamere en circulaire variant. Door de overstap van de standaard nitril naar circulaire handschoenen hebben ze de CO₂ uitstoot aanzienlijk verlaagd. De handschoenen zijn duurzamer geproduceerd en recyclebaar. Per dag gebruikt een medewerker ongeveer twintig setjes handschoenen. Met zo'n 120 medewerkers is dat op jaarbasis een flinke stapel. Park Zuiderhout is een intensieve samenwerking aangegaan met de producent en is betrokken bij de testfase van de nieuwe handschoenen. Dit heeft geleid tot tevredenheid in het gebruik bij medewerkers.

Succesfactoren

- Door betrokkenheid bij de ontwikkeling van de circulaire handschoen, zijn medewerkers zeer tevreden.
- Medewerkers vinden het belangrijk om een steentje bij te dragen aan verduurzaming.
- Deze maatregel verlaagt de CO₂ uitstoot en draagt direct bij aan de doelen van de Green Deal 3.0.

Duurzaamheid

De CO₂ uitstoot van de circulaire handschoen is 50% kleiner dan die van nitril handschoenen. Met een gebruik van zo'n 350.000 handschoenen per jaar, betekent dit een besparing van 11.839 kg CO₂ per jaar.

Dit staat gelijk aan ongeveer 60.000 km rijden in een gemiddelde benzine auto, ofwel bijna 1,5 keer de wereld rond.

Kosten

Dit initiatief is kostenneutraal voor Park Zuiderhout. De prijs van de duurzame handschoen is vergelijkbaar met die van de nitril handschoenen.

Imke van Herpen | Facilitair manager bij Park Zuiderhout

"Onze medewerkers zijn tevreden over de duurzame handschoen, de CO₂-uitstoot is veel lager en de prijs is vergelijkbaar met de traditionele handschoen. Dit sluit perfect aan bij onze duurzame ambities."

Impact op duurzaamheid

Circulaire handschoenen

De duurzame wegwerp handschoenen bestaan uit gerecycled materiaal en hebben een lagere CO₂ uitstoot bij productie ten opzichte van de nitril wegwerphandschoenen. De handschoenen worden apart ingezameld en gerecycled. De grondstoffen worden hergebruikt in het productieproces van nieuwe handschoenen. De leverancier maakt hierbij gebruik van bestaande logistieke netwerken, waardoor geen extra vervoersbewegingen noodzakelijk zijn. Park Zuiderhout is betrokken bij deze ontwikkeling.

CO₂ besparing

Tabel: CO₂ uitstoot productie, gebruik & verwerking van 100.000 handschoenen

	Nitril wegwerp handschoen	Duurzame wegwerp handschoen bij verbranding	Duurzame wegwerp handschoen bij recycling
	4.567 kg CO ₂	2.103 kg CO ₂	1.184 kg CO ₂
Besparing CO₂	n.v.t.	2.464 kg CO ₂	3,383 kg CO ₂

Bij een gebruik van 350.000 handschoenen per jaar leidt dit bij Park Zuiderhout tot een vermindering van 11.838,75 kg CO₂. Dit komt overeen met 58.965 km met een gemiddelde benzine auto. Ofwel, 1,5 keer de wereld rond.

Landelijke impact

Uit internationaal onderzoek naar handschoengebruik in de gezondheidszorg blijkt een grote variatie in het handschoengebruik. Het gaat om 1,4 tot 30,2 handschoenen per opgenomen patiënt. Met 115.000 cliënten in een verzorgings- of verpleeghuis per jaar en bijna 3 miljoen opnames in ziekenhuizen per jaar, kan dit initiatief een enorme impact hebben.

Impact op kosten

De duurzame handschoenen hebben dezelfde prijs als de nitril handschoenen. Daarmee is de overstap kostenneutraal.

Samenwerking

De facilitair manager van Park Zuiderhout heeft eind 2022 contact gezocht met een startup van duurzame handschoenen. Hieruit is een samenwerking ontstaan. De zorgteams en facilitaire teams van Park Zuiderhout waren betrokken bij de test- en ontwikkelfase van de duurzame handschoenen. De duurzame handschoen is in de praktijk getest en met feedback vanuit de teams verbeterd, waardoor ze nu aan alle wensen en eisen voldoen. Ze kunnen zowel bij de levering van zorg, de schoonmaak als in de keuken worden gebruikt.

Medewerkerstevredenheid

De nieuwe handschoenen zijn getest binnen de organisatie en de medewerkers zijn enthousiast. De handschoenen gaan makkelijk aan en uit, ze zitten lekker en ademen beter dan de oude nitril handschoenen.

NO RISK? NO GLOVE!

Handschoengebruik verminderen én infectiepreventie verbeteren

Niet-steriele handschoenen worden regelmatig onnodig of te lang gedragen. Dit draagt bij aan de verspreiding van micro-organismen. In veel situaties zijn algemene voorzorgsmaatregelen, zoals het toepassen van handhygiëne, voldoende om overdracht van micro-organismen te voorkomen. Dus pak niet gelijk die handschoenen maar bedenk voordat je aan een taak begint of 1 van de onderstaande risico's van toepassing is.

Aandachtspunten handschoenen

- Draag ze ruimte- en handeling gebonden
- Raak de omgeving niet aan
- Geen handhygiëne toepassen op handschoenen
- Handschoenen zijn **geen** vervanging voor handhygiëne
- Pas na het uittrekken van handschoenen altijd handhygiëne toe

Handschoenen draag je bij de volgende risico's

- Contact met lichaamsvloeistoffen niet-intacte huid en/of slijmvliezen
- Isolatie
- Klaarmaken van medicatie
- Voor contact met de patiënt
- Na contact met lichaamsvloeistoffen, niet-intacte huid en/of slijmvliezen
- Voor een schone/ aseptische handeling
- Na contact met de patiënt of de omgeving van de patiënt

Handhygiëne momenten

1 onsteriele handschoen is verantwoordelijk voor 26 gram CO₂-uitstoot.

Een voorbeeld:

Jaarlijks verbruik zorginstelling

↓

9 miljoen handschoenen → 237 ton CO₂-uitstoot → 31.500 kg plastic afval

CO₂-uitstoot van handschoenen

Draag handschoenen alleen bij bovengenoemde risico's, de verwachting is dat het verbruik zal dalen. Zo draag je direct bij aan duurzaamheid én verbetering van infectiepreventie in de zorg.

Dit staat gelijk aan:

- 8 maanden elektriciteitsverbruik door 237 gemiddelde huishoudens in NL
- Om 237 ton CO₂-uitstoot op te nemen, moeten:
 - 11.000 bomen een jaar lang groeien
 - 2.370 zonnepanelen een jaar lang stroom opwekken

Terugdringen handschoengebruik

Circulair werken begint met het terugdringen van onnodig materiaalgebruik en het voorkomen van verspilling. Het initiatief 'No Risk, No Glove' van het Green team infectiepreventie sluit hier perfect op aan.

Bij dit initiatief vragen ze aandacht om kritisch te zijn in het gebruik van handschoenen. Draag handschoenen alleen bij risico's zoals beschreven in deze factsheet. Daarmee draag je direct bij aan duurzaamheid én verbetering van infectiepreventie in de zorg.

In vergelijking:

- 1 niet-steriele nitril handschoen is 26 gr CO₂-eq
- 20 seconden handen wassen = 9 gr CO₂-eq
- 3 ml handen alcohol gebruiken = 0,9 gr CO₂-eq

Door het initiatief van Park Zuiderhout te combineren met het kritisch gebruik van handschoenen, kun je nog meer CO₂ reductie realiseren.

